

Handläggare
Björn Rosborg
08-535 302 09
Bjorn.Rosborg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Socialdepartementets promemoria "Förbättrat grundskydd för pensionärer (S2019/00462/SF)" – remissvar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2019, bilaga 1, överlämnas till Socialdepartementet som Huddinge kommuns yttrande över promemorian *Förbättrat grundskydd för pensionärer*.

Sammanfattning

Huddinge kommun har från Socialdepartementet erhållit promemorian *Förbättrat grundskydd för pensionärer* på remiss för yttrande.

Mot bakgrund av ökade skillnader i inkomst mellan grundskyddspensionärer och övriga i samhället finns ett behov av att höja nivån på grundskyddet.

Utgångspunkten i förslagen är att förbättra den ekonomiska situationen för pensionärer med låga inkomster.

En höjning av grundnivån i garantipensionen med ca 200 kronor per månad föreslås. Som en följd av detta höjs också fribeloppet i beräkningen av reduceringsinkomsten i bostadstillägget. Vidare föreslås ytterligare förbättringar av bostadstillägget då det anpassas till boendekostnadsutvecklingen. Ändringar föreslås genomföras den 1 januari 2020.

Kommunstyrelsens förvaltning anser liksom regeringen att det finns skäl att höja grundskyddet för pensionärerna, inte minst i ljuset av ökade skillnader i inkomst mellan grundskyddspensionärer och övriga i samhället. Mot den bakgrund är det välkommet att omkring en tredjedel av landets samtliga pensionärer 65 år och äldre kommer att få en förbättrad ekonomisk standard med upp till 200 kronor per månad. Större förändringar i grundskyddet hade kunnat minska skillnaderna ytterligare, men måste, som alltid då resurser är begränsade, vägas mot andra angelägna satsningar.

Kommunstyrelsens förvaltning noterar också att den sammantagna effekten av förslagen är positiv för kommunens ekonomi då framför allt skatteintäkterna ökar något.

HUDDINGE KOMMUN

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har från Socialdepartementet erhållit promemorian *Förbättrat grundskydd för pensionärer* på remiss för yttrande.

Den korta remisstiden från regeringen har inte medgivit något remissförfarande inom kommunen.

Bakgrund

Grundskyddet för pensionärer består av garantipension, bostadstillägg för pensionärer, särskilt bostadstillägg för pensionärer och äldreförsörjningsstöd.

Pensionsgruppen, med företrädare för de partier som står bakom pensionsöverenskommelsen, tog 2017 initiativ till en utredning för att se över pensionssystemets grundskydd. En sådan översyn genomfördes och en föreslagen inriktning för grundskyddet presenterades i *Översyn av grundskyddet för pensionärer – Inriktning för ett nytt grundskydd (Ds 2018:8)*. Promemorian innehöll förslag på förändringar inom ramen för grundskyddet, dock inga lagförslag.

En arbetsgrupp bestående av tjänstemän vid regeringskansliet har haft i uppdrag att slutföra utredningsarbetet samt lägga fram ett reformpaket för grundskyddet. Arbetsgruppen har haft samma utgångspunkter och problembeskrivning som i översynen. Förslagen är dock något förändrade på grund av vissa synpunkter från remissinstanserna på översynen samt ett avgörande från EU-domstolen som förändrar förutsättningarna för garantipensionen.

Pensionsgruppen har ställt sig bakom förslagen i promemorian och att dessa bör genomföras den 1 januari 2020.

Motiv

Mot bakgrund av ökade skillnader i inkomst mellan grundskyddspensionärer och övriga i samhället finns ett behov av att höja nivån på grundskyddet.

Utgångspunkten i förslagen är att förbättra den ekonomiska situationen för pensionärer med låga inkomster.

Förslagen i korthet

En höjning av grundenivån i garantipensionen med ca 200 kronor per månad föreslås. Som en följd av detta höjs också fribeloppet i beräkningen av reduceringsinkomsten i bostadstillägget. Vidare föreslås förbättringar för bostadstillägget som handlar om att anpassa det till boendekostnadsutvecklingen. Bostadskostnadstaket höjs liksom nivån på skälig bostadskostnad i det särskilda bostadstillägget och i äldreförsörjningsstödet.

Ersättningsgraden i bostadstillägget föreslås också förändras så att en person som är berättigad till bostadstillägg får full ersättning för bostadskostnad upp till 3 000 kronor. Från 3 001 kronor till 5 000 kronor är ersättningsgraden 90 procent. För boendekostnader från 5 001 till 7 000 kronor ersätts 70 procent. Förändringarna göra bostadstillägget mer träffsäkert och kan därmed mer effektivt riktas mot dem som behöver det mest.

Vidare läggs ett förslag som innebär att alla inkomster som har koppling till eget arbete (inkomstpension, premiepension, tjänstepension och privat pension) beaktas till 92 procent i beräkningen av reduceringsinkomsten medan övriga inkomster (t.ex. änkepension eller garantipension) beaktas till 100 procent.

Avslutningsvis införs ett fribelopp för arbetsinkomster om 24 000 kronor per år för personer med äldreförsörjningsstöd. Det innebär att även denna grupp får ekonomiska incitament till arbete i likhet med övriga som har bostadstillägg.

Ekonomska konsekvenser av förslaget

Omkring en tredjedel av landets samtliga pensionärer 65 år och äldre kommer att få en förbättrad ekonomisk standard med upp till 200 kronor per månad och ca 9 procent med mer än 200 kronor per månad. För det stora flertalet pensionärer, ca 58 procent, innebär dock förslagen ingen förändring alls. Fördelningsmässigt sker förbättringen av den ekonomiska standarden bland de som har lägst inkomst.

Kostnaderna för staten beräknas uppgå till ca 2,1 miljarder kronor. Det är framför allt utgifterna för höjd garantipension och höjt bostadstillägg som ökar statens utgifter. Däremot beräknas det behovsprövade äldreförsörjningsstödet minska när garantipensionen och bostadstillägget höjs liksom utgifterna för det särskilda bostadstillägget, om än marginellt.

För kommunerna innebär förslagen till förbättrat grundskydd ökade skatteintäkter samt att utgifter för ekonomiskt bistånd minskar marginellt då garantipensionen höjs. Kommunernas intäkter från hemtjänstavgifter förväntas också öka något. Den sammantagna effekten för kommunernas ekonomi är positiv.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning anser liksom regeringen att det finns skäl att höja grundskyddet för pensionärerna, inte minst i ljuset av ökade skillnader i inkomst mellan grundskyddspensionärer och övriga i samhället. Mot den bakgrund är det välkommet att omkring en tredjedel av landets samtliga pensionärer 65 år och äldre kommer att få en förbättrad ekonomisk standard med upp till 200 kronor per månad. Större förändringar i grundskyddet hade kunnat minska skillnaderna ytterligare, men måste, som alltid då resurser är begränsade, vägas mot andra angelägna satsningar.

Kommunstyrelsens förvaltning noterar också att den sammantagna effekten av förslagen är positiv för kommunens ekonomi då framför allt skatteintäkterna ökar något.

Ekonomska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga juridiska konsekvenser för kommunen men svagt positiva konsekvenser för kommunen ekonomiskt om lagen införs (se ovan).

Bengt Svenander
Tf. kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Björn Rosborg
Utredare

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till remissyttrande

Bilaga 2. Socialdepartementets promemoria *Förbättrat grundskydd för pensionärer.*

<https://www.regeringen.se/4902ed/contentassets/52d8e7b2aad94b92adb619dcf7457a62/forbattrat-grundskydd-for-pensionarer.pdf>

Beslutet delges

Socialdepartementet